

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/236/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112201188
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2012:7112201188.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: U. F. R., R..K..S., so sídlom v L., Ú. X, IČO: XX XXX XXX, zast. V. F., R..K..S., so sídlom v L., Ú. X, proti žalovanému: O. J., nar. X.X.XXXX, bytom v F., S. XXX/ X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v J., Y. XX, IČO: XX XXX XXX, zast. E.. C. H., advokátom, so sídlom v R., X.. R. X, v konaní o zaplatenie 1.682,42 € s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Košice I. č.k. 17C/152/2012-47 zo dňa 29.6.2012 v spojení s uznesením Okresného súdu Košice I. č.k. 17C/152/2012-52 zo dňa 3.7.2012 a o návrhu vedľajšieho účastníka na prerušenie konania

rozhodol:

Z a m i e t a návrh na prerušenie konania.

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka.

Vedľajší účastník je povinný nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 19,12 € a tieto zaplatiť k rukám právneho zástupcu žalobcu V. F., s.r.o. do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa uznesením č.k. 17C/152/2012-47 zo dňa 29.6.2012 zastavil konanie o zaplatenie 1.682,42 € s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 950,07 € od 4.2.2011 do zaplatenia. Rozhodol, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Vrátil žalobcovi súdny poplatok z návrhu výške 93,87 € prostredníctvom daňového úradu príslušného podľa miesta sídla žalobcu do 15 dní od doručenia uznesenia príslušnému daňovému úradu.

O zastavení konania rozhodol v zmysle ust. § 96 ods.1, 3 O.s.p. potom, čo žalobca zobral návrh v celom rozsahu späť pred prvým pojednávaním podaním zo dňa 5.6.2012 a navrhol konanie zastaviť bez uvedenia dôvodu.

O trovách konania účastníkov a vedľajšieho účastníka rozhodol v zmysle ust. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p.. Žalobca, ktorý síce uplatnil náhradu trov konania, avšak procesne zaviniť zastavenie konania, nemá právo na náhradu trov konania. O trovách konania žalovaného nerozhodoval, keďže tento nepodal návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť mu trovy konania v zmysle ust. § 151 ods.1 O.s.p. Pokiaľ ide o trovy vedľajšieho účastníka, náhradu trov konania mu nepriznal, keďže uzavrel, že nejde o účelne vynaložené trovy konania, ak sa dá zastúpiť združenie založené na ochranu spotrebiteľa advokátom. V ďalšom odkázal na vyjadrenie žalobcu týkajúce sa náhrady trov vedľajšieho účastníka, s ktorým sa v plnej miere stotožnil.

O vrátení súdneho poplatku žalobcovi vo výške 93,87 € rozhodol v zmysle ust. § 11 ods.3, 4 a ods.6 zák.č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, keďže žalobca vzal návrh späť pred prvým pojednávaním.

Uznesením č.k. 17C/152/2012-52 zo dňa 3.7.2012 opravil odôvodnenie uznesenia č.k. 17C/152/2012-47 na strane 3 predposledný odsek veta tretia tak, že táto má správne znieť: „pokiaľ ide o trovy vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, súd mu náhradu trov konania nepriznal, aj keď v zmysle § 146 ods.2 prvá veta O.s.p. účastník, na ktorého strane vystupoval, by mal právo na náhradu trov konania, a nepriznal ich z dôvodov uvedených vo vyjadrení žalobcu, s ktorým sa súd stotožňuje“.

Z odôvodnenia opravného uznesenia vyplýva, že súd prvého stupňa v zmysle ust. § 167 ods.2 v spojení s § 164 O.s.p. opravil zrejmu nesprávnosť odôvodnenia uznesenia tak, ako vyplýva z výroku tohto opravného uznesenia.

Proti tomuto uzneseniu, čo do výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka, v zákonnej lehote podal odvolanie vedľajší účastník z dôvodov podľa ust. § 205 ods.2 písm. d/, f/ O.s.p. a navrhol napadnutý výrok zmeniť tak, že odvolací súd zaviazal žalobcu nahradiť trovy prvostupňového konania vedľajšieho účastníka vo výške 106,75 € a uplatnil aj trovy odvolacieho konania. V odôvodnení odvolania uviedol, že pokiaľ sa súd prvého stupňa stotožnil s dôvodmi žalobcu pre nepriznanie trov vedľajšieho účastníka v späťvzati žaloby, svoje úvahy v odôvodnení napadnutého uznesenia prezentuje neprehľadným a nejasným spôsobom a ani z opravného uznesenia nie je možné zistiť, čo súd opravil, keďže v odôvodnení na strane 3 predposledný odsek tretej vety pojednáva o vrátení súdneho poplatku. Súd prvého stupňa nedoručil vedľajšiemu účastníkovi návrh a prílohy, preto sa k nim relevantne vyjadriť nemohol, v opačnom prípade by k späťvzati návrhu zo strany žalobcu došlo omnoho skôr. Žalobca veľmi pragmaticky, v snahe nenavyšovať vo svoj neprospech trovy konania a zachrániť podstatnú časť zaplateného súdneho poplatku, berie žaloby späť na súdoch, kde združenie vstupuje do spotrebiteľských konaní. Celoplošne ignoruje premlčaciu lehotu podľa Občianskeho zákonníka, podáva žaloby v premlčaných právnych veciach a pri vznesení námietok premlčania sa dožaduje aplikácie obchodného kódexu, prípadne poukazuje na dohodnuté 10 ročné premlčacie lehoty. Napriek tomu, že žalobca je silnou finančnou spoločnosťou vymáhajúcou po celom Slovensku nespočetné množstvo pohľadávok, nezriadi si vlastné právne oddelenie a dáva sa v konaní zastupovať. V množstve súdnych sporov pôsobil vstup vedľajšieho účastníka do konania odradzujúco v tom zmysle, že žalobca uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku, vzal svoj návrh na začatie konania späť a konanie žiadal zastaviť. Žalobca potom, čo mu je doručené oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania, prípadne po tom, čo vstup vedľajšieho účastníka do konania zistí iným spôsobom, plošne berie žaloby späť. Ukazuje sa, že samotný vstup do konania Združenia ako vedľajšieho účastníka je dostatočne účinným prostriedkom zabrániť žalobcovi porušovať spotrebiteľské práva, keďže môže preukázať prípady, kde tento konkrétny žalobca vzal späť žalobu po vyhlásení rozsudku, v ktorom bol úspešný, dokonca paradoxne aj potom, čo platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť. Súd by mal vychádzať z čl. 7 ods.1 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a podporiť prostriedok účinnej ochrany spotrebiteľov v súdnych konaniach. Súdny pri priznávaní trov dodávateľovi pri vydávaní platobných rozkazov priznávajú žalobcovi trovy konania, ktoré si uplatňuje v nezákonnej výške a to aj za úkon písomné podanie protistrane - pokus o zmier, prípadne aj vtedy, ak žalobca si uplatňuje už premlčaný nárok s nezákonným úrokom z omeškania. Nemožno priznať vedľajšiemu účastníkovi právo na právneho zástupcu vzhľadom na predmet jeho činnosti, čo je v rozpore aj s platnou judikatúrou. Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevyklučuje, aby aj účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastúpením. Pokiaľ ide o možnosť združenia čerpať podporu od štátu, realita praxe je úplne iná a podpora štátu je skôr v rovine iluzórnej, než v skutočnej. Vedľajší účastník oslovil desiatky advokátov po celom Slovensku, ale na trvalú spoluprácu dokázal zabezpečiť len dvoch advokátov, ktorí sú ochotní pracovať len za prísudok. V množstve sporov pritom združenie pomohlo spotrebiteľom očistiť zmluvy od neprijateľných zmluvných podmienok a nekalých obchodných praktík. Súd by mal túto činnosť združenia podporiť aj v oblasti spotrebiteľského práva. Vedľajší účastník nadobúda oprávnený pocit, akoby súdy hájili záujmy dodávateľa (žalobcu), aby ako mamutia inkasná spoločnosť neutrpela ešte ďalšiu ujmu (okrem nevyhľadanej pohľadávky v podobe trov konania). Pritom najväčšie možnosti na efektívnu pomoc spotrebiteľom poskytuje práve inštitút vedľajšieho účastníctva, pretože spotrebiteľ často nevyhľadá ani advokáta ani združenie a ak áno, tak len výnimočne. Táto agenda vyžaduje nielen právnickú kvalifikáciu, ale aj enormné nároky na osoby, ktoré túto agendu systematicky spracúvajú, týka sa technického zabezpečenia, pracovných prostriedkov a pomôcok slúžiacich na ich spracovanie, vrátane adekvátnych kancelárskych priestorov. Súd pri nepriznaní trov vedľajšieho účastníka postupoval v

rozpore s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdneho dvora EÚ, v rozpore s ustálenou súdnou praxou a právnou teóriou. S poukazom na čl. 169 ods.1 Zmluvy o fungovaní EÚ, čl. 38 a 47 Charty základných práv EÚ, ust. § 137 O.s.p., ktoré bolo s účinnosťou od 1.1.2012 novelizované a dôvodovú správu k zákonu č. 332/2011 Z.z., ale aj judikatúru Súdneho dvora a na nich nadväzujúcu vnútroštátnu judikatúru je zrejmé, že vedľajší účastník má právo na náhradu trov konania. S poukazom na ust. § 146 ods.2 veta prvá O.s.p., ktoré mal súd v danej veci aplikovať treba vylúčiť aplikáciu ust. § 150 ods.1 O.s.p. na daný prípad. Preto vedľajšiemu účastníkovi vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcovi.

Pre prípad, že sa odvolací súd nestotožnil s právnou argumentáciou vedľajšieho účastníka, navrhol v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ (Doktrína CILFIT C-283/81) podľa § 109 ods.1 písm.c/ O.s.p. prerušiť konanie a požiadať Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach:

1. Či pod právom na súdnu ochranu podľa čl. 47 v spojení s čl. 38 ods.1 Charty základných práv Európskej únie a pod právom na zabezpečenie hospodárskych záujmov spotrebiteľov a pod podporou Združení na ochranu záujmov spotrebiteľov podľa čl. 169 ods.1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa rozumie aj právo na náhradu trov súdneho konania.

2. a) Či sa má čl. 169 ods.1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a čl. 47 v spojení s čl. 38 ods.1 Charty základných práv Európskej únie vykladať tak, že Združeniu na ochranu záujmov spotrebiteľov patrí náhrada trov konania ako vedľajšiemu účastníkovi na strane spotrebiteľa za úspešné vedenie súdneho sporu, ak zmyslom a cieľom ochrany spotrebiteľa bolo zbaviť spotrebiteľa záväzku z neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa čl. 6 ods.1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo záväzku po použití nekalej obchodnej praktiky podľa Smernice EP a Rady 2005/29/ES z 11.5.2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu.

b) ak je odpoveď na otázku podľa predchádzajúceho odseku taká, že združeniu patrí náhrada trov v súdnom konaní, či možno toto právo nepriznať len z dôvodu, že sa z dôvodu hospodárnosti konania argumentovalo a následne aj rozhodlo na základe inštitútu premlčania, alebo sa rozhodlo o späťvzati žaloby žalobcom po námietke premlčania vznesenej v konaní združením.

3. Či je porušené základné právo spotrebiteľa a Zdrużenia na ochranu záujmov spotrebiteľov podľa čl. 47 v spojení s čl. 38 ods.1 Charty základných práv Európskej únie a čl. 169 ods.1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ak súd neprizná právo na náhradu trov konania spotrebiteľovi alebo Združeniu na ochranu záujmov spotrebiteľov napriek ich úspechu v súdnom konaní a nevyporiada sa s odlišnými súdnymi rozhodnutiami v obdobných veciach, ktoré boli súdu predložené a ktoré sú zjavne odlišne právne odôvodnené.

4. Či právna úprava podľa § 142 až § 151 slovenského občianskeho súdneho poriadku odporuje právu Európskej únie, ak neumožňuje Združeniu na ochranu záujmov spotrebiteľov priznať plnú náhradu trov konania, napriek dosiahnutému úspechu v konaní, keď na druhej strane dodávateľovi náhradu trov konania priznať umožňuje.

5. Či čl. 169 ods.1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a čl. 38 a 47 Charty základných práv EÚ treba vykladať tak, že bránia takej aplikácii vnútroštátneho procesného práva, ktorá označuje právne zastúpenie Zdrużenia na ochranu záujmov spotrebiteľov za neúčelné napriek tomu, že po vstupe zdrużenia do konania dodávateľ zbral žalobu späť.

Súčasne poukázal na to, že zákonným sudcom v prejednávanej veci je aj komunitárny sudca, lebo jeho povinnosť rozhodnúť o otázkach interpretácie komunitárneho práva je súčasne aj jeho oprávnením, ktoré nemožno zásadne obísť.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka navrhol uznesenie v napadnutom výroku potvrdiť a uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 57,95 € s DPH. Na strane vedľajšieho účastníka nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Žalobca totiž nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keďže samotnou úlohou zdrużenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. S poukazom na viacero rozhodnutí slovenských súdov uviedol, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania a na túto skutočnosť by mal súd v zmysle ust. § 150 O.s.p. prihliadať a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať. Samotnou úlohou zdrużenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch, a preto nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, a ktoré by nemohlo uskutočniť samotné združenie bez

právneho zastúpenia. K návrhu vedľajšieho účastníka na predloženie prejudiciálnej otázky k Súdnu dvoru Európskej únie uviedol, že tento návrh je nedôvodný a nespĺňa podmienky prejudiciálneho konania, keďže v každom jednotlivom prípade je nevyhnutné posudzovať účelnosť vynaložených trov. Súdny dvor EÚ nemôže v žiadnom prípade vykladať vnútroštátne právo alebo posudzovať jeho platnosť a to ani v prípade, ak by toto bolo v rozpore s právom EÚ, nakoľko tým by prekročil svoje právomoci.

Skôr, ako odvolací súd pristúpil k vecnému prejednaniu odvolania, zaoberal sa návrhom vedľajšieho účastníka na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p..

S prihliadnutím na štádium konania, keď už súd nerozhoduje vo veci samej, odvolací súd uzavrel, že nie je tu žiadna otázka, ktorej vyriešenie by malo z hľadiska prebiehajúceho súdneho konania význam, a preto odvolací súd nevyhovel návrhu vedľajšieho účastníka na prerušenie konania z dôvodu predloženia prejudiciálnej otázky Súdnu dvoru Európskej únie, pretože by sa tým zbytočne predlžovalo konanie.

Ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. zakladá povinnosť súdu prerušiť konanie vedené podľa Občianskeho súdneho poriadku, ak sa rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o prejudiciálnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy. Posúdenie potreby podania prejudiciálnej otázky je vo výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu, ktorý ako jediný priamo pozná skutkový stav a tvrdenia účastníkov a zodpovedá za súdne konanie. Vnútroštátny súd musí sám posúdiť opodstatnenosť právnych otázok, ktoré sa v konaní vyskytnú, ako aj potrebu prejudiciálneho rozhodnutia, od ktorého závisí rozhodnutie vo veci samej. Ak ide teda o otázku, ktorej riešenia nemá z hľadiska prebiehajúceho vnútroštátneho konania význam, vnútroštátny súd nemá povinnosť predkladať prejudiciálnu otázku a zbytočne tým predlžovať konanie.

Vzhľadom na účinné späťvzatie návrhu a právoplatné zastavenie konania o veci samej nie je právne významné ani zodpovedanie prejudiciálnych otázok tak, ako ich koncipoval vedľajší účastník vo svojom návrhu na prerušenie konania, ktorý je obsiahnutý v odvolaní. Nehovoriac o tom, že odvolací súd (v tomto rozhodnutí) sa vyporiadal aj s účelnosťou trov konania vynaložených na právnu pomoc vyplývajúcu z článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Z týchto dôvodov odvolací súd návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. zamietol.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie vedľajšieho účastníka bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods.2 O.s.p. v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods.1,3 O.s.p., t.j. preskúmal uznesenie v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka nie je dôvodné.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa je v napadnutom výroku o trovách prvostupňového konania vedľajšieho účastníka vecne správne, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods.1 O.s.p. potvrdil.

Správne súd prvého stupňa vec právne posúdil, ak pri rozhodovaní o trovách konania vedľajšieho účastníka aplikoval ust. § 146 ods.2 veta prvá O.s.p. Pre aplikáciu ust. § 146 ods.1 písm.c/, § 146 ods.2 veta druhá a § 150 ods.1 O.s.p. totiž neboli splnené zákonné podmienky.

Rozhodovanie o trovách konania v prípade zastavenia konania upravuje ustanovenie § 146 O.s.p.

Podľa ust. § 146 ods. 1 O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie a/ mohlo sa začať i bez návrhu, b/ skončilo sa zmierom, pokiaľ v ňom nebolo o náhrade trov dojednané niečo iné, c/ bolo zastavené, d/ začalo na návrh prokurátora.

Podľa ust. § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Ustanovenie § 146 ods. 1 O.s.p. uvádza prípady, kedy výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania a keď ani účastníci na ich náhradu nemajú nárok. Ide o prípady, keď neplatí zásada zodpovednosti za výsledok konania. Ak došlo k zastaveniu konania, nemá zásadne žiadny z účastníkov

právo na náhradu trov podľa jeho výsledku. Iba výnimočne možno uložiť niektorému z účastníkov povinnosť nahradiť druhému účastníkovi trovy zastaveného konania.

Ustanovenie § 146 ods. 2 O.s.p. vyjadruje zásadu zodpovednosti za zastavenie konania, pričom otázka zavinenia sa hodnotí podľa procesného výsledku a zavinenie možno posudzovať len z procesného hľadiska, nie podľa hmotného práva. Ak vzal navrhovateľ návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť trovy konania odporcovi, prípadne aj vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane. Ak však návrh je podaný dôvodne a k jeho späťvzatiu došlo pre správanie sa odporcu, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

V zmysle ust. § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, že účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

V prejednávanej veci k späťvzatiu žaloby žalobcom nedošlo pre správanie sa žalovaného a žalobca dôvod späťvzatia žaloby ani neuviedol. Z obsahu spisu nevyplýva, že by žalovaný svojim správaním po podaní žaloby zapríčinil stav, kedy žalobca bol nútený zobrať žalobu späť, teda zastavenie konania nezavinil. K späťvzatiu žaloby došlo výlučne na základe rozhodnutia žalobcu a z obsahu spisu nie je preukázané, že by na toto rozhodnutie malo vplyv správanie sa žalovaného (zaplatenie pohľadávky) a nakoniec túto skutočnosť netvrdí ani sám žalobca. Keďže otázka zavinenia na zastavení konania sa skúma výlučne z hľadiska procesného výsledku, jednoznačne v danom prípade zastavenie konania zavinil žalobca, preto v zmysle ust. § 146 ods.2 veta prvá O.s.p. vzniklo žalovanému, ale aj vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane právo na náhradu trov konania voči žalobcovi. V prejednanom prípade nebol daný žiaden dôvod ani pre aplikáciu ust. § 150 O.s.p..

Vedľajší účastník bol zastúpený advokátom a uplatnil si trovy konania, ktoré pozostávali z odmeny za prevzatie a prípravu zastúpenia podľa ust. § 14 ods. 1 písm. a/ vyhl. č. 655/2004 Z.z. v platnom znení (ďalej len vyhláška) vo výške 81,33 € a režijného paušálu 7,63 €, spolu 88,96 €. Vratane 20 % DPH vo výške 17,79 € tak trovy právneho zastúpenia v prvostupňovom konaní spolu činia 106,75 €.

Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd dospel k záveru, že trovy konania vedľajšieho účastníka nemožno považovať za účelne vynaložené, aj keď z iných dôvodov, než uvedených súdom prvého stupňa v odôvodnení napadnutého uznesenia.

Odvolací súd sa nestotožňuje s dôvodmi súdu prvého stupňa pre nepriznanie trov konania vedľajšieho účastníka, pokiaľ uzavrel, že nejde o účelne vynaložené trovy, ak sa združenie dalo zastúpiť advokátom. Takýto záver je v rozpore s právom vedľajšieho účastníka na právnu pomoc v konaní pred súdmi, ktoré je zaručené Ústavou Slovenskej republiky.

V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že podľa ústavy každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 Ústavy) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom (čl. 47 ods.2 Ústavy). Žiadnym zákonom nie je vylúčené, aby toto základné právo na právnu pomoc uplatnilo aj združenie spotrebiteľov a preto toto právo môže uplatniť aj také združenie. Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania (každého) advokátom. Obsah tohto základného práva však nepredpokladá, že spotrebiteľia, združení v nejakom združení, sú schopní uplatniť svoje základné právo na súdnu ochranu bez právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom len z dôvodu, že sú právnickou osobou, založenou a vzniknutou za špecifickým účelom ochrany spotrebiteľov. Takéto združenie môže byť podľa názoru odvolacieho súdu vytvorené aj z osôb, ktoré nemajú žiadny predpoklad, aby sa dokázali právne účinným spôsobom brániť v konaní pred príslušným súdom (podľa názoru odvolacieho súdu ide o znalosť procesných predpisov, ktorú nemožno stotožniť so znalosťou hmotnoprávnej problematiky ochrany spotrebiteľa) a tak len zo zamerania na ochranu spotrebiteľa sa nemôže vyvodzovať, že také združenie je schopné zabezpečiť realizáciu základného práva na súdnu ochranu bez zastúpenia advokátom. Navyše, v zákone č. 250/2007 Z.z. sa združenie uvádza vo viacerých ustanoveniach (§ 1, 3, 4, 10, 14b, 19, 20, 25 a 26a). Ani jedno z týchto ustanovení a rovnako ani Občiansky súdny poriadok neukladá takému združeniu (porovnaj najmä § 25 citovaného zákona), aby vo veciach, v ktorých je účastníkom alebo vedľajším účastníkom, v konaní pred súdmi konalo bez reálneho uplatnenia základného práva na

právnú pomoc, ktoré patrí každému, vrátane právneho zastúpenia advokátom. V tejto spojitosti treba pripomenúť, že podľa článku 2 ods. 3 Ústavy SR každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Aj v prípade zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátom teda platí, že vedľajšiemu účastníkovi možno priznať iba náhradu účelne vynaložených trov, t.j. trov nevyhnutných pre účelné bránenie práva účastníka, na strane ktorého vystupuje (v prejednáwanej veci žalovaného), a to s poukazom na ust. § 142 ods.1 O.s.p.

Podľa ust. § 142 ods.1 O.s.p. účastníkovi, ktorý má vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Účelnosť vynaložených trov konania je zásadou, ktorá platí aj pri aplikácii ust. § 146 ods.2 veta prvá O.s.p. Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore (a platí to aj pre vedľajšieho účastníka), musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku, alebo ako v danom prípade, procesná obrana proti takémuto tvrdenému nároku.

Aj keď nemožno uprieť právo vedľajšieho účastníka dať sa zastúpiť advokátom v zmysle ust. čl. 47 Ústavy SR, nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností. To platí aj na podania advokáta, ktoré neobsahujú žiadne skutočnosti, vzťahujúce sa na predmet sporu, alebo skutočnosti, ktoré zostali medzi účastníkmi konania sporné a treba ich dokazovať, nakoľko sú významné na posúdenie veci samej.

Odvolací súd preto skúmal, či trovy konania vyčíslené a uplatňované vedľajším účastníkom v konaní pred súdom prvého stupňa boli účelne vynaložené.

Z obsahu spisu je zrejmé, že súd prvého stupňa vydal dňa 18.1.2012 platobný rozkaz vo veci, ktorý dňa 7.2.2012 doručil právneho zástupcovi žalobcu. Podaním zo dňa 14.3.2012, doručeným súdu prvého stupňa dňa 19.3.2012, oznámil vedľajší účastník svoj vstup do konania, požiadal o doručenie návrhu na začatie konania a jeho príloh a navrhol priznať náhradu trov konania. Prípisom zo dňa 9.5.2012 súd prvého stupňa oznámil žalovanému vstup vedľajšieho účastníka do konania, ktorý sa však žalovanému nepodarilo doručiť, nakoľko bol na adrese bydliska neznámy. Z obsahu spisu nevyplýva, že by súd oznámil žalobcovi vstup vedľajšieho účastníka do konania a že by takéto oznámenie žalobca prevzal. Podaním zo dňa 31.5.2012, doručeným súdu prvého stupňa dňa 5.6.2012, žalobca zobral návrh na začatie konania späť bez uvedenia dôvodov a navrhol nepriznať vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov konania z dôvodov, že nevidí význam v právnom zastúpení Združenia na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Uznesením č.k. 34 Ro 18/2012-43 zo dňa 11.5.2012 súd prvého stupňa zrušil platobný rozkaz v zmysle ust. § 173 ods.2 O.s.p., keďže ho nebolo možné doručiť do vlastných rúk žalovanému.

Z obsahu spisu je zrejmé, že k späťvzatiu žaloby zo strany žalobcu nedošlo v dôsledku procesných úkonov vedľajšieho účastníka. Žalobca síce zobral žalobu späť po tom, ako vstúpil do konania vedľajší účastník, táto skutočnosť mu však nebola súdom oznámená. Z obsahu späťvzatia žaloby vyplýva, že tak urobil na základe vlastného rozhodnutia, bez uvedenia dôvodu. Nemožno preto uzavrieť, že dôvodom späťvzatia žaloby by bol právo vstup vedľajšieho účastníka do konania. Nemožno ani uzavrieť, že by vedľajší účastník účelne bránil práva žalovaného, keďže k späťvzatiu žaloby nedošlo ani v dôsledku prípadnej procesnej obrany uplatnenej či už žalovaným alebo vedľajším účastníkom.

Vzhľadom na vyššie uvedené, úkon vedľajšieho účastníka (prevzatie a príprava zastúpenia), nie je úkonom potrebným na účelné bránenie práva žalovaného, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Vedľajšiemu účastníkovi preto náhrada trov konania za úkon, ktorý vyúčtoval - prevzatie a príprava zastúpenia, nepatrí.

Aj v prípade zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátom teda platí, že vedľajšiemu účastníkovi možno priznať iba náhradu účelne vynaložených trov, t.j. trov nevyhnutných pre účelné bránenie práva účastníka, na strane ktorého vystupuje (v prejednávanej veci žalovaného), a to s poukazom na ust. § 142 ods.1 O.s.p.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka ako vecne správne podľa § 219 ods.1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p..

Účastníkmi odvolacieho konania boli (iba) žalobca a vedľajší účastník, keďže o právach a povinnostiach žalovaného sa v odvolacom konaní vôbec nerozhodovalo a predmetom odvolacieho konania bolo iba rozhodovanie o trovách konania vedľajšieho účastníka.

V odvolacom konaní bol vedľajší účastník neúspešný, preto mu vznikla povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnému žalobcovi, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia.

Vedľajší účastník má rovnaké procesné práva a povinnosti ako účastník, nemožno mu však ukladať žiadne hmotnoprávne povinnosti, ani priznávať práva vyplývajúce z hmotného práva. Právo na náhradu trov konania a povinnosť hradiť trovy konania sú procesnými právami a povinnosťami, a tak ako má vedľajší účastník v prípade úspechu právo na náhradu trov konania, možno mu v prípade jeho neúspechu ukladať aj povinnosť nahradiť trovy konania.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zaviazal vedľajšieho účastníka nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 19,12 €, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej pomoci (vyjadrenie k odvolaniu), a to odmena vo výške 8,30 € (1/2 z 16,16 €) podľa ust. § 10 ods.1, § 14 ods.3 písm.b/ vyhl.č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Tarifnou hodnotou veci je výška trov konania uplatňovaná vedľajším účastníkom v prvostupňovom konaní (106,75 €). Žalobcovi patrí aj náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné podľa ust. § 16 ods.3 cit.vyhl. vo výške 7,63 € a 20% DPH (3,19 €), trovy právneho zastúpenia tak činia 19,12 € (8,30 € + 7,63 € + 3,19 €). Pokiaľ žalobca uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 57,95 € z DPH, súd mu priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške, ako to vyplýva z výroku uznesenia, keďže nepovažoval vyčíslenie trov konania žalobcom za správne.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uložil vedľajšiemu účastníkovi zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania k rukám jeho právneho zástupcu podľa ust. § 149 ods.1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods.9 zák.č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.